

1,80 €
setembre_ octubre 2006
núm. 39

culturalia

Revista cultural de Tàrrrega

Tàrrrega, aparador cultural

4 actualitat
Fira de teatre al carrer
Tàrrrega, aparador cultural

10 entitats
BACUS
Associació juvenil de Verdú

14 memòria històrica
Parc de Sant Eloi

Antoni Palou

Editorial

Calor, frescor i lleure

Tàrrrega ha estat la capital cultural de les terres de Ponent aquest estiu, amb diferència, i encara en resta el tancament: la XXVI Fira de teatre al carrer; els mesos de juliol i agost hem pogut gaudir de múltiples i variades iniciatives, i en voldria destacar expressament el concert d'Ivanow a la terrasseta de Can Colapi el passat dia 17 d'agost, una agradable sorpresa que ens va permetre descobrir aquesta jove formació i gaudir-ne d'allò més amb els seus ritmes contagiosos de jazz, blues i dixieland, una agradable frescor en aquest calorós estiu; no gensmenys, no voldria ignorar les altres i múltiples propostes que han assolit un alt nivell, i que ens ha agradat molt. Al mateix temps, aquest llarg i calorós estiu ens ha permès aprofundir en una assignatura cada vegada més oblidada: la comunicació social; aquestes vacances ens ha permès parlar i comunicar-nos més amb la família, amb els amics, amb els veïns i companys, però trobo a faltar aquest manament de necessari compliment; sovint, hem vist aquest estiu escenes no gaire recomanables, com la d'una família dinant a un restaurant, on els pares no parlaven entre ells i els fills,

cada un amb una "game-boy o play" a la ma, sense parlar tampoc; o la de cibercafès plens de gent, però amb un silenci sepulcral; els progressos que indubtablement ens presenta la societat de la informació, no pot arraconar aquesta necessitat de l'individu: la comunicació social i la necessitat de relacionar-se amb altres, l'estiu ho propicia, però a la tardor i a l'hivern, cal mantenir-ho igualment, i que la finestra a l'exterior al món, no sigui la realitat virtual representada per una pantalla d'ordinador sinó la sana costum de parlar i sortir, ja sia al carrer, al cafè, a la terrassa de l'Ateneu, o perquè no, a les excursions que el Centre Cultural organitza mensualment i de les que en teniu un detall en aquestes planes, i a més, són saludables... i recomanades pels metges... L'estiu ha acabat, i per superar el trauma post-vacances, res més aconsellable que tornar a la rutina diària, i continuar gaudint de les propostes culturals previstes properament, molt atractives i il·lusionants; també des del Centre estem estudiant noves iniciatives i activitats per trencar harmoniosament aquesta rutina que cal tornar a reprendre, us ho anirem anunciant properament.

sumari

Els articles publicats a *Culturalia* només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2 editorial Calor, frescor i lleure	3 notícies	4-7 actualitat Fira de teatre al carrer Tàrrrega, aparador cultural	8 actualitat Fira de l'Ametlla Premis Culturalia
9 opinió La mala educació	10-11 entitats BACUS Associació juvenil de Verdú	13 astrologia El cel a l'Urgell	14-17 memòria històrica Parc de Sant Eloi
18-19 comarca Agramunt Tradicció torronaire	20-21 entrevista Rosa Maria Mora Presidenta del Consell Comarcal	22-24 rutes culturals La Conca de Barberà Segarra	25-27 la cuina agenda llibres

culturalia

Revista cultural de Tàrrrega

Núm. 39 | setembre octubre 2006

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrrrega

Directora executiva
Roser Torruella

Redacció
Guillem Culleré

Disseny i publicitat
Núria Aranés
Silvia Pedreira

Fotografia
A. Marcos Torruella
Antoni Palou
Pep Vall

Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Jordi Auberni
Carles Gómez
Maria Aznar
Carne Assensi
Miquel Soldevila

Edició i màrqueting
Centre de Disseny Innova, sl
Av. Catalunya, 61, entl. 1a < Tàrrrega
Tel. 973 314 698 < Fax 973 314 699
culturalia@centredisseny.com
www.centredisseny.com

Dipòsit legal: L-1528/98

Una exposició repassa la trajectòria d'El Tricicle a Verdú

Joan Gràcia, Paco Mir i Carles Sans, els tres components del Tricicle, van inaugurar el passat divendres dia 8 de setembre al Museu de Juguets i Autòmats de Verdú una exposició que repassa els 27 anys de vida del grup, prou conegut per espectacles com *Èxit*, *Slàstic*, *Terrific* o la més recent *Sit*. Tricicle, una història de tres és un recull d'objectes, fotografies i audiovisuals que mostra diferents aspectes de la trajectòria de la companyia. Els tres components d'El Tricicle van comentar diferents aspectes de la mostra. Joan Gràcia va destacar per exemple, la originalitat dels dissenys de les entrades i els programes de ma dels set espectacles que la companyia ha estrenat fins ara. Així per exemple a *Èxit* l'entrada era un bitllet d'avió i el programa de ma una bossa que es podia fer servir en cas de mareig. Gràcia va recordar que la companyia sempre ha donat importància a aquests detalls "que contribueixen a fer de cada muntatge teatral un esdeveniment únic".

El tarannà humorístic de tricicle queda reflectit en petits detalls de la mostra. Bon exemple d'això és un plafó que mostra, en clau d'humor, tot un seguit de dades referents als 27 anys de trajectòria teatral de la companyia. El plafó recorda que el Tricicle ha visitat amb els seus espectacles 19 països, ha recorregut 1.1296.000 quilòmetres (l'equivalent a tres viatges a la Lluna), ha fet 3.480 funcions que han vist 3.420.000 espectadors i ha utilitzat en els seus muntatges 48.000 metres de cinta aïllant (quantitat suficient per embolicar dues vegades el Big Ben) entre altres dades. L'exposició, iniciativa de la família Majoral amb la col·laboració de El Tricicle, romandrà oberta fins el 18 de febrer de 2007.

Reparen la coberta de l'Església Parroquial de La Figuerosa

d'Urgell van signar el passat mes d'agost un conveni que preveu diferents obres de restauració a l'Església Parroquial de La Figuerosa, nucli agregat del municipi. El temple, consagrat a la Mare de Déu de l'Assumpció, patia humitats i goteres a causa del deteriorament que presenta la teulada. Amb la voluntat de preservar aquest patrimoni arquitectònic, l'Ajuntament de Tàrrrega va iniciar els treballs de substitució de tota la coberta de l'església, pressupostats en 55.755 euros i, segons l'esmentat conveni, finançats per l'Ajuntament de Tàrrrega amb 34.355 euros, una aportació de 2.400 euros del Bisbat d'Urgell i dues subvencions de l'Institut d'Estudis Ilerdencs que sumen 19.000 euros.

De tota la teulada, se n'ha reparat una quarta part, mentre que la resta ha estat substituïda en la seva integritat. A tota la superfície s'han col·locat materials impermeables mantenint l'estil original de la coberta, integrat per teules àrabs que descansen damunt un enllatat de fusta. L'Església Parroquial de la Mare de Déu de l'Assumpció es construí l'any 1865. La Figuerosa també compta amb una altra construcció religiosa: la capella de Sant Marçal, situada a l'entrada del poble i restaurada durant la dècada passada.

Guimerà ja té el seu museu

Guimerà ha fet realitat les aspiracions de tenir el seu propi museu. Les noves instal·lacions, situades a l'edifici de l'antic ajuntament, es va inaugurar el passat divendres dia 11 d'agost en el marc de la Fira medieval que la vila celebra cada any. L'edifici ofereix la possibilitat d'admirar restes procedents del monestir cistercenc de Vallsanta i d'altres ibero-romanes procedents de diferents jaciments del municipi. Bona part d'aquestes peces, que fins ara s'havien emmagatzemat a l'edifici de les escoles, van ser trobades que va fer entre els anys 1967 i 1981 el Grup de Recerca de Guimerà, un grup format per escolars encapçalats per l'historiador local Joan Duch, principal impulsor del museu, que va participar al llarg d'aquests anys en el programa Recerca Escolar, espai televisiu dedicat a la recuperació de patrimoni històric. Entre les restes arqueològiques exposades hi ha un figura masculina jacent abillada amb cota de malla, espasa i punyal del segle XIV, un sarcòfag amb escuts de la família Cervelló i Josa o la base d'una columna romana. A més a més la tercer planta acull la projecció d'audiovisuals relacionats amb la història i el patrimoni de la Vall del Corb.

Fira Teatre al carrer

Tàrrrega, aparador cultural

El segon cap de setmana de setembre el Teatre té una cita amb Tàrrrega. Poc es podien imaginar ara fa 26 anys els instigadors de la Fira de teatre al carrer que el certàmen esdevindria amb el temps el mercat internacional de les arts escèniques més important del sud d'Europa, tot un referent en el món de les arts escèniques.

Naixement. A l'inici de la dècada dels vuitanta, la reinstauració dels ajuntaments democràtics després de les primeres eleccions municipals va impulsar les festes populars i es recuperava el carrer com un espai físic d'encontre i de manifestació col·lectiva. D'altra banda en l'àmbit cultural, apareixen a Catalunya companyies de teatre i grups musicals que potencien aquesta idea. És el cas de Comediants, fundada el 1978 que va contribuir al naixement de la Fira i es faria càrrec de la direcció de les primeres edicions. Aquests i altres factors van contribuir a fer realitat la Fira de teatre al carrer.

La Fira va néixer l'any 1981 fruit d'una confluència d'idees: convertir la Festa Major de la ciutat en una gran festa; animar la gent a participar i implicar-s'hi i posar l'urbanisme de la ciutat al servei d'un projecte concret.

Pel llavors alcalde Eugeni Nadal, la fira formava part d'un nou projecte de ciutat mediterrània, oberta a les manifestacions populars, que volia potenciar uns espais públics que havien perdut protagonisme durant la dictadura.

Els inicis

Sota la direcció de Comediants els primers anys la Fira és per damunt de tot una gran festa popular. L'espontaneïtat, la improvisació i el voluntarisme

del públic i de la mateixa organització són elements que afegeixen dinamisme a la festa.

El 1984 Comediants deixa la direcció de la Fira a mans d'un professional a la vegada que es perfilen per primer cop alguns elements claus per al desenvolupament futur de la Fira. Es configura un equip d'organització i s'inclouen per primer cop a la programació espectacles de pagament en espais tancats.

Fita important seria la constitució del Patronat Fundació Pública Municipal Fira de teatre al carrer l'any 1985, fet que permet una primera estructuració organitzativa. Aquest any es conviden els primers programadors. La fira manifesta la seva clara voluntat d'esdevenir mercat de les arts escèniques.

La sisena edició l'equip directiu es professionalitza totalment i s'incorpora la figura del gerent. La Fira és una entitat autònoma separada de la Festa Major que la va veure néixer. En el període que abarca fins el 1990 es crea l'Àrea de Promoció Internacional de la Fira i apareix la figura del Cap d'Infraestructures com a responsable de l'habilitació tècnica dels espais d'actuació i de les necessitats de la ciutat, l'especialització dels espais i la relació de la Fira amb altres fets culturals com exposicions, taules rodones sobre temes teatrals, etc.

L'any 1991 va entrar a l'alcaldia Fre-

deric Gené. Va ser en aquesta edició que es van suprimir els concerts de rock que se celebraven en el marc de la fira, fet que va desembocar en una batalla campal entre joves i forces policials. Els incidents es van saldar amb desenes de detinguts, set mossos ferits, un jove apallissat i una vintena de comerciants i veïns que van patir danys a les botigues o a les cases durant l'altercat. Per a Frederic Gené aquella situació va ser conseqüència d'una política errònia del patronat que va "barrejar dos fets culturals del tot incompatibles". El Patronat de la fira presidit per Gené va decidir que la fira continuaria totalment abocada al Teatre, es van suprimir els concerts de rock i des de llavors es va crear un gabinet de crisi format per representants municipals, mossos d'esquadra i policia local.

Frederic Gené destaca que cada director ha aportat la seva empremta a la fira i el paper decisiu de la Generalitat que va apostar des d'un primer moment pel certamen. Els propers anys la fira potencia la seva vessant de mercat de les arts escèniques. Es rehabilita l'antic edifici dels antonians que passa a ser la seu permanent de l'equip organitzatiu de la Fira. També recupera un gran solar que acull La Llotja, punt de trobada, espai de contractació, d'intercanvi entre professionals i marc idoni per al debat i la posada en comú d'aspectes teòrics.

Aquest període marca un punt d'inflexió i un canvi en els plantejaments teòrics de la Fira de Teatre. Es produeix un relleu en l'Equip Directiu que manifesta una clara voluntat d'especialitzar i transformar la Fira, estructurada ara en Direcció Artística, Direcció Tècnica i Gerència.

La Fira comença a ser present en tots els festivals i en les grans cites teatrals, principalment europees, on es capta l'interès dels programadors d'arreu del món per visitar la Fira de Teatre que entra a formar part del col·lectiu de la Coordinadora de Ferias del Estado Español. L'any 2001 el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música) entra al Patronat de la Fira de Teatre.

Tàrrega esdevé una cita obligada per als programadors d'arreu del món. A més a més el gran poder de convocatòria fa necessari habilitar espais que puguin acollir els milers de persones que no es volen perdre aquest gran esdeveniment, fet que va motivar la creació del càmping municipal ara fa set anys.

Plataforma de llançament de noves companyies

Vint-i-cinc anys de trajectòria, la quantitat i la qualitat dels espectacles que hi conflueixen i el poder de convocatòria de la fira demostren la solidesa d'aquesta gran festa del teatre que ha esdevingut amb el temps un magnífic aparador de les arts escèniques contemporànies sense deixar de ser una gran festa popular. Companyies teatrals com Comediants, El Tricicle, La Fura dels Baus, Teatre de Guerrilla, Cirque Eloize, Teatro de la Arena, Nofit State Circus... van trobar en la Fira el trampolí al seu reconeixement nacional o internacional. Per a les companyies joves, la Fira representa actualment un fòrum obert a les seves creacions i la plataforma per accedir als circuits de distribució.

La Fira avui

En els darrers anys entitats i empreses han firmat convenis de col·laboració amb la Fira, fet que prova la repercussió social i econòmica del certamen que ha esdevingut exemple organitzatiu i referent en el món de les arts escèniques. Així ho demostren els convenis firmats amb a Caixa i Sant Miquel que atorguen premis als millors espectacles, els espais que patrocinen Foment Targari i la Diputació de Lleida i el Club Mecenes que implica a empreses locals i provincials mitjançant la compra de paquets d'entrades.

Per l'actual alcalde de la ciutat i president del patronat de La Fira, Joan Amézag, el certàmen s'ha consolidat

totalment. "Ja hem superat la síndrome que diu que una bona fira és aquella que augmenta quantitativament respecte de la passada edició i hem de centrar els nostres esforços en millorar les condicions d'accés a la fira per a programadors, companyies i públic". Aquest és segons Amézaga el repte de futur. Com a exemple recentment un conveni amb l'escola Pia permetrà acollir e l'antic internat a programadors i companyies. A més a més es treballa any rere any per millorar les infraestructures i els serveis. Les obres de millora del càmping municipal que ha arribat a acollir en la present edició mé de 5.000 persones han finalitzat enguany.

Augmentar la capacitat de la Llotja és segons Amézaga una de les prioritats de l'organització ja que "cada vegada son més les companyies i els programadors que volen ser presents a la Fira de Teatre". L'Ajuntament estudia ara la creació d'un nou pavelló polivalent que podria acollir entre altres coses, la Llotja. El grau d'implicació de la societat targarina ha estat segons Amézaga part importantíssima per al desenvolupament i la consolidació de la Fira de Teatre al Carrer que l'any passat va celebrar el quart de segle de vida amb un homenatge a les entitats i persones que l'han fet possible. Aquest ha estat l'últim any de Llorenç Corbella com a director artístic de la Fira, càrrec que en la propera edició ocuparà Jordi Colomines col·laborador habitual de Comediants. La tasca del director artístic és la de triar la vuitantena de companyies que formaran part de la programació. Segons ens explica els criteris de selecció han de garantir que els espectacles siguin atractius tant pel públic en general com pels programadors i el públic especialitzat. Corbella visita festivals arreu del món, "més per copsar com funcionen que per escollir els espectacles". "Per fer atractiva la Fira als programadors s'han d'escollir espectacles de nova creació que es van a buscar a centres de creació artística" afegeix. L'empremta de Corbella ha estat l'aposta per espectacles de gran impacte visual i que han estat pensats per a ser representats

en espais de carrer. "Quan parlem d'espectacles de carrer no parlem necessàriament de teatre "fàcil". L'espectacle inaugural de l'edició d'enguany a carrec de la companyia alemanya Pan Optikum, que tracta el mite d'Orpheus n'és un bon exemple.

La part més àrdua de un director artístic és segons Corbella que s'han de triar les companyies que entraran a formar part de la programació i evidentment s'han de descartar molts espectacles. "Sé molt bé que juguem amb el sentiment de molts artistes que prou es mereixerien presentar els seus espectacles però evidentment la fira no els pot acollir a tots."

La Fira de Teatre forma part del present i del futur de Tàrraga. El fet que l'Ajuntament tingui present la Fira de teatre quan planifica la urbanització de nous espais és la prova de l'impacte que la fira ha tingut i tindrà en el creixement de la ciutat i en la societat targarina.

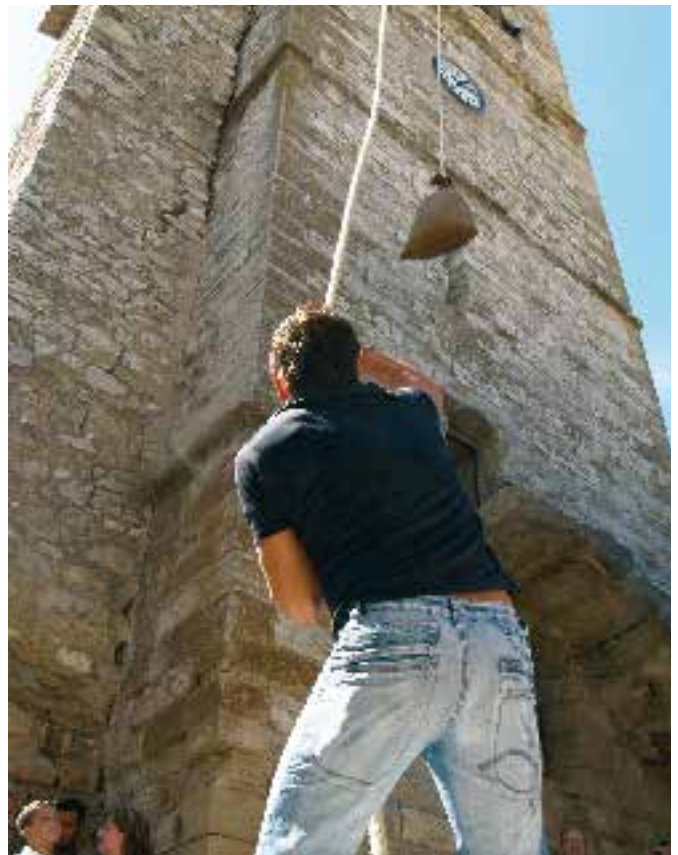
Esperit popular

El principal encert de la fira ha estat sens dubte recuperar espais emblemàtics de la ciutat que havien perdut protagonisme en temps de la repressió franquista, com a escenaris on s'esdevenen multitud de propostes artístiques que ténen un nexa comú, el teatre. Espectacles musicals, clowns, circ, malabars, dansa, grans muntatges escènics, teatre de text, i propostes d'avantguarda omplen el segon cap de setmana de setembre places i carrers de la ciutat que esdevé un gran escenari teatral. El caràcter obert i dinàmic de molts espectacles convida l'espectador a formar-ne part activa, a sentir-se co-protagonista. La relació que es crea entre artistes i el públic crea situacions insòlites. Tot i que la vessant de mercat on les companyies mostren els seus espectacles pren major protagonisme i la presència dels programadors augmenta any rere any. La Fira de Teatre al carrer de Tàrraga mai ha perdut l'esperit popular que la va veure nèixer. 🍷

Lloll Bertran convidada d'honor a la Fira de l'Ametlla de Vilagrassa

La presentació d'un nou producte gastronòmic la botifarra d'ametlla de Vilagrassa, la possibilitat de degustar productes elaborats amb ametlles, i una nova distinció, la de Corriolaire de l'any, que l'Ajuntament atorga a personatges populars en el marc de la fira han estat les novetats més destacades de la II Fira de l'Ametlla de Vilagrassa. El gran poder de convocatòria dels convidats (enguany ha visitat la fira Lloll Bertran), i el concurs de pujada del sac carregat d'ametlles al campanar són alguns dels atractius d'aquesta cita amb la tradició agrícola d'aquesta petita població de l'Urgell que vol fer-se un lloc en el panorama turístic comarcal. La possibilitat d'adquirir productes artesanals i de veure com es treballaven antigament la fusta, el fang, el cuir i altres productes de llarga tradició són una constant en fires comarcals. Com a símbol d'agermanament amb la població convidada d'enguany, l'Ametlla de Segarra autoritats d'ambdues poblacions han plantat un ametller en una futura zona verda de la ciutat situada al costat de la nova guarderia, al carrer de les Eres. L'alcalde de la vila, Jordi Serés s'ha mostrat molt satisfet de l'acollida que enguany ha tingut un fira que ha aplegat milers de visitants i ha destacat l'èxit de les novetats que s'han incorporat enguany com ara les degustacions de productes elaborats amb ametlla. La població atorga cada any, en reconeixement a una vida dedicada a les feines del camp, l'Homenatge a la Pagesia aquest any ha estat per a Ramon Balagueró i Tosquella. No sembla que el futur creixement industrial de Vilagrassa pugui eclipsar els lligams de la població amb la terra.

CONVOCATÒRIA 9ª EDICIÓ PREMIS CULTURÀLIA 2006

El Centre Cultural de Tàrrrega convoca la 9ª edició dels Premis Culturàlia, que consten dels següents apartats:

- _ A L'ARTISTA QUE S'HA DESTACAT PER LA SEVA OBRA.
- _ A LA PERSONA QUE HA PROMOCIONAT I REALITZAT ACTIVITATS CULTURALS I SOCIALS.
- _ A L'ENTITAT QUE TREBALLA PELS VALORS CULTURALS SOCIALS I CIUTADANS.
- _ A L'ACTUACIÓ ARQUITECTÒNICA-URBANÍSTICA QUE VALORA UNA CIUTAT ARMÓNICA, QUE MANTENINT ELS VALORS POSITIVS DE LA TRADICIÓ, INCORPORA CREATIVITAT I ART.
- _ A L'ACTUACIÓ COMARCAL DESTACADA PER LA SEVA LABOR CULTURAL, SOCIAL I SOLIDARIA.

Tots els socis i persones en general que coneguin persones o entitats que puguin ser mereixedors d'aquets guardons, poden comunicar-ho al Centre Cultural enviant una nota a la bústia del Centre, carrer Piques nº 1, o verbalment a algun membre de la Junta.

Salvador Auberni Serra

La mala educació decàleg per poder malcriar

**Si fas plans
per un any,
sembla arròs.
Si els fas per a
deu anys,
planta arbres.
Si els fas per tota
la vida, educa
una persona.**

(proverbi oriental)

**Res que sigui bo,
es gratuït.**

sabiduria sufi
(proverbi oriental)

- 1 Comenceu, des de la primera infància, a donar a la criatura tot allò que demani. Així podrà fer-se gran amb el convenciment que el món li ho deu tot.
- 2 Quan els vostres fills o filles aprenguin males paraules, poseu-vos a riure. Això li farà pensar que és molt graciós o graciosa.
- 3 No li doneu mai pautes espirituals. Espereu a que faci 18 anys i que decideixi segons li sembli.
- 4 Endreceu i recolliu allò que la criatura deixa tirat per tot arreu: roba, sabates, llibres, joguines... No permeteu que es valgui per si mateixa. D'aquesta manera acostumarà a donar sempre totes les culpes als altres.
- 5 Davant de la criatura: renyeu, baralleu-vos i insulteu la vostra parella. Així la criatura aprendrà un bon mètode per solucionar els problemes.
- 6 Doneu a la criatura tot el diner (e) que exigeixi per les seves despeses. No permeteu que mai s'ho guanyi amb el seu esforç. Per què deixar que passi les mateixes privacions que vosaltres?
- 7 Doneu-li tots els capricis (en el menjar, begudes, comoditats...). Ja que privar-lo de tot el que vulgui li pot produir greus traumes i frustracions.
- 8 Recolzeu-lo i doneu-li sempre la raó quan discuteixi o tingui problemes amb els companys, mestres, gent del poble o també amb la policia... Tothom té mania al vostre fill o filla.
- 9 Aleshores, quan la criatura tingui problemes seriosos i greus, disculpeu-vos tot dient: Mai no vaig poder amb aquest nano.
- 10 Si heu complert, al peu de la lletra, els altres 9 punts del decàleg, prepareu-vos a dur una vida plena d'ensurts i d'infortunis, ja que segurament us ho haureu guanyat a pols.

El conreu de la vinya que des de temps immemorials ha estat un dels pilars de l'economia dels països mediterranis, constitueix encara el primer mitjà de vida d'algunes de les comarques catalanes.

L'acabament de les tasques de la verema és motiu de celebracions entre els veremadors i ha donat origen a nombrosos balls i cançons, així com algunes festes populars. El món clàssic dedicava el període de la verema i de l'elaboració del vi, element ritual per excel·lència i mitjà de comunicació amb la divinitat, a Dionís-Bacús, Déu romà del vi, i se celebraven importants festes al seu honor. El culte en honor de Bacús, es caracteritzava pels excessos i l'entusiasme dels participants.

Fotografia: A. Marcos
Texte: Guillem Culleré

Associació juvenil **BACUS** de verdú

El conreu de la vinya que des de temps immemorials ha estat un dels pilars de l'economia dels països mediterranis, constitueix encara el primer mitjà de vida d'algunes de les comarques catalanes.

L'acabament de les tasques de la verema és motiu de celebracions entre els veremadors i ha donat origen a nombrosos balls i cançons, així com algunes festes populars. El món clàssic dedicava el període de la verema a Dionís-Bacus, Déu del vi amb la celebració d'importantes festes. El culte en honor de Bacus, es caracteritzava pels excessos i l'entusiasme dels participants. Veremadors i veremadores, professionals del sector i visitants provinents d'arreu s'apleguen cada any en diferents poblacions catalanes per celebrar les tasques de recol·lecció dels raïms, tastar els primers vins i compartir el coneixement lligat a la cultura del vi i la vinya. Des de finals d'agost i fins a mitjans d'octubre tots els municipis dels territoris de cultura catalana on el conreu de la vinya és important realitzen la verema, és a dir, les tasques de recol·lecció dels raïms. Els veremadors i veremadores celebren amb una gran festa tant l'inici com el final d'aquestes tasques de recol·lecció. S'anomenen genèricament Festes de la Verema, però també Festes del Most, Festes de la Vinya, Festes del Vi...

L'Associació Bacus de Verdú es va crear ara fa 16 anys amb la finalitat de fer de la tradició agrícola lligada al cultiu del raïm, tan arrelada al poble, una festa participativa que ha arribat aplegar en les darreres edicions més de 20.000 de persones que s'atansen a aquesta petita població de l'Urgell per veure com s'el·laborava antigament el vi. Son els joves de la vila els qui organitzen, amb la col·laboració de l'Ajuntament i els pagesos locals, aquesta festa que combina tradició i festa.

Un dels actes amb més èxit de la festa és la trepitjada o aixafada de raïm, la tradicional piada. Els participants, de forma individual o col·lectiva (agafats en parella o més), premsen el raïm amb els peus descalços a l'interior de grans cups com els que s'utilitzaven

antigament. El raïm, que ha estat cedit per a la festa per veremadors, arriba a la plaça en carros moguts amb l'ajuda de cavalls i mules tal i com es feia abans de l'arribada de les màquines a al camp. També s'hi mostren les feines que es fan després com la premsada del raïm i els visitants poden tastar el most en flor resultant de la piada.

L'Associació Juvenil Bacus ha anat adquirint al llarg dels anys els estris que es feien servir antigament en aquestes tasques. És el cas d'una premsa que té més de cent anys, una piadora quadrada que es va adquirir a Castelló de Farfanya i dos carros. Les dues piadores rodones que s'utilitzen a la Gran Piada han estat fetes especialment per a la festa.

Un dels actes que ha incorporat la festa és la Mostra de Vi i de Denominació d'Origen amb l'exposició i els tast dels vins amb denominació d'origen Costers del Segre, en la que els visitants poden degustar els diferents vins elaborats amb raïm de les nostres terres i conèixer la qualitat de la collita.

La cultura del vi és inseparable de la cultura del bon menjar. No és estrany doncs que l'any passat se celebrés per primer cop en el marc de la festa la primera Mostra Gastronòmica de les Terres de Lleida on els visitants poden acompanyar amb un bon àpat els vins el·laborats a les nostres terres.

Pel que fa la vessant més lúdica i festiva, no hem d'oblidar que parlem d'una festa que organitza la gent jove de la vila, la nit de la primera jornada se celebra la festa en honor al deu de la disbauxa, Bacus, una nit de rock i gresca que aplega joves de tota la comarca.

L'actual alcalde de Verdú, Josep Riera que va ser president de l'Associació Juvenil Bacus els primers anys de vida de l'entitat, destaca per damunt de tot el fet que sigui la gent jove de la vila la que es faci càrrec de la organització, gestionant els seus recursos amb l'ajuda, quan els cal, de l'Ajuntament i les associacions i entitats col·laboradores. Fet demostra que la gent jove manté un vincle amb el poble i les seves tradicions. 🍷

Ateneu de Tàrrrega

▶ **Antígona** de Sòfocles

CIA. LA PERLA 29. Antígona, del segle V a C, és una de les més grans peces tràgiques que hem tingut la sort de conservar. Segons Georges Steiner, la més excel·lent de les tragèdies gregues.

A Antígona hi trobem la pugna entre les esferes humana i divina, la de la família i la de l'Estat. Hi trobem també la confrontació entre la prudència i la gosadia, la feminitat i la masculinitat, la vellesa i la joventut. Sòfocles que centra el seu treball en la figura humana, aconsegueix que la seva obra travessi tots els temps. Pel que fa a aquesta nova versió d'Antígona, l'acollida de la crítica ha estat molt bona, els comentaris sobre la proposta escènica i la feina dels actors l'han convertit en un dels millors espectacles de la temporada.

Repertiment: Clara Segura, Pep Cruz, Pau Miró, Babou Cham, Màrcia Cisteró, Enric Serra, Xavier Serrano.

Direcció: Oriol Broggi

Dia i hora: 21 d'octubre, a les 10,30 de la nit

▶ **Lorca eran todos**

de Pepe Rubianes

CIA. LORCA ERAN TODOS.

Pepe Rubianes sempre s'ha sentit fortament fascinat per la vida, l'obra i la mort de Federico García Lorca. En les petites ressenyes escolars al final hi posava que el 1936 mor. Aquest "mor" el va deixar ple d'incognites. Passats molts anys, a la universitat i gràcies a l'aparició clandestina del llibre de Ian Gibson, s'assabenta del veritable destí del gran poeta i de molts altres milers de demòcrates.

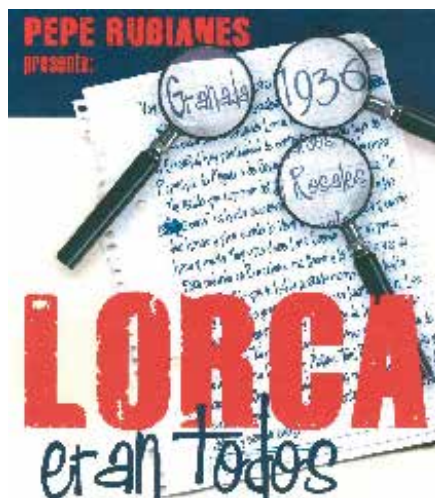
Aquest treball és un homenatge a Agustín Penon, Ian Gibson, Molina Fajardo i a tots aquells que han treballat en la investigació del final del poeta, que fou també el final d'una Espanya democràtica. També és un homenatge a aquelles persones que busquen, amb el mínim ajut, les restes del seus parents a les fosses comunes que es troben a tot el país, perquè Lorca... eren tots.

Aquest és un dels actes programats amb motiu de l'organització del Mes de la Memòria.

Repertiment: Esteban Labari, Alejandra Jimeénez, Jonatan Minaya, Maite Molina, Eloi Benet, Marian Bermejo, Xesus Brañas, Ainhoa Roca, Silvana Pérez, Emili Pere, Laura Galan.

Direcció: Pepe Rubianes

Dia i hora: 4 de novembre, a les 10,30 de la nit

▶ **Tempo**

CIA. RES DE RES. Aquesta companyia mallorquina, en presenta un espectacle de teatre visual on es barregen el teatre, el circ i la música en directe, fet que reafirma la voluntat de la companyia de continuar creant un teatre innovador. És el resultat d'una fusió: el joc que permet la música en directe, l'emoció de l'acrobàcia aèria i la teatralitat que creen els personatges.

Mitjançant els fantasmes d'un escriptor, aquest espectacle de gran plasticitat invita el públic a un viatge emocional i sonor on les fronteres entre les diferents arts es confonen. Uns personatges que són a la vegada actors, músics i acrobates acompanyaran l'espectador en aquest viatge de forta càrrega poètica on la veu, el contrabaix i el piano comparteixen protagonisme amb un univers de sons quotidians.

Repertiment: Marta Barceló, Albert Bordonada, Biel Jordà i Laia Oliveras

Direcció: Res de res

Dia i hora: 9 de desembre, a les 10,30 de la nit

▶ **L'Odissea d'Homer**

FUNDACIÓ TEATRE PÚBLIC DE MANACOR. Aquesta jove companyia manacorina, ens atansa una fresca i juvenil versió del llarg viatge d'Ulisses de tornada cap a Itaca. En aquesta versió hi trobem els diferents episodis de l'aventura d'Ulisses: des del cavall de Troia, fins als deus de l'Olimp, passant per l'illa dels Lotòfags, el ciclop Polifem, l'illa dels Lestrigons, l'illa de la deessa Circe, l'Hades, les Sirenes...

Deixeu-vos endur per la més fantàstica història mai explicada. Aquest espectacle ha estat seleccionat com a representant de les Illes Balears en el Projecte Alcover.

Repertiment: Joan Manuel Albinyana, Tomeu Amer, Daniel Domínguez, Jaume Gayà i Joan Gelabert.

Direcció: Pere Fullana

Dia i hora: 16 de desembre, a les 10,30 de la nit

▶ **La felicitat** de Javier Daulte

CIA. TEATRE ROMEA. El polifacètic dramaturg argentí Javier Daulte, després de recórrer mig món a festivals internacionals de tan prestigi com Shizuoka al Japó, Avignon a França o Fronteras a Londres, estrena en aquesta ocasió un text ple d'elevades dosis d'humor, intriga i relacions impossibles.

Una complexa trama en la qual cinc personatges intentaran respondre i assolir l'etern objectiu. Però poc a poc, tots ells aniran caient en la mateixa trampa: Rosa, una dona de 30 anys segresta l'home que l'acaba de deixar. En complicitat amb la seva família farà tot el possible per generar una situació ideal on emgirà la passió perfecta. La felicitat de Rosa és un valor que ligitima qualsevol mitjà, fins i tot els més cruels i violents.

Un cop més Daulte ens deixa ben clar que encara queden coses per inventar dins del món del teatre.

Repertiment: Anna M. Barbany, Clara Segura, Francesc Lucchetti, Jordi Rico i Joan Negrí.

Direcció: Javier Daulte

Dia i hora: 13 de gener, a les 10,30 de la nit

▶ **Carnaval** de Jordi Galceran

FOCUS. En aquesta ocasió, dos dels més creatius i sorprenents representants del panorama teatral actual, Galceran i Belbel, s'han unit per rescatar de l'oblit un gènere clàssic: el thriller policíac, molt estès en narrativa i cinema, però pràcticament inexistent en els escenaris teatrals.

Dia de Carnestoltes. Un nen de tres anys ha desaparegut. La inspectora Maria Garralda no té cap pista. De sobte les alarmes s'encenen: el nen morirà d'aquí a trenta minuts i el món sencer ho podrà veure a través d'una pàgina d'Internet.

Carnaval és una obra que ens parla del mal, del mal en estat pur. I de com els éssers humans intentem enfrontar-nos a la seva existència.

Destaquen en aquest text el repte de fer una obra en temps real, un temps compartit (i patit) minut a minut, segon a segon, per personatges i espectadors. I l'extraordinària habilitat per fer que actors i espectadors viatgin per una mena de muntanya russa d'emocions intenses que donen sentit al fet teatral. Un text amb el segell Galceran com Paraules encadenades o El mètode Grönholm.

Repertiment: Marta Angelat, Roger Casamajor, Quimet Pla, Mar Ulldemolins i Silvia Bel.

Direcció: Sergi Belbel

Dia i hora: 3 de febrer, a les 10,30 de la nit

▶ **En pòlvora** d'Àngel Guimerà

CIA. TNC. El TNC torna a atansar-nos el nostre gran autor teatral per excel·lència amb En Pòlvora, un drama de passions amb el rerefons social dels conflictes del moviment obrer.

Estrenada l'any 1893, en mig d'un clima d'enfrontament social, inaugura l'etapa culminant de la dramaturgia de Guimerà, qui va declarar que havia volgut crear una obra "completament a la moderna" i per això decideix prescindir del vers i defugir el costumisme de les seves primeres obres en prosa. Efectivament l'autor fa un salt cap a la modernitat tot apostant pel realisme que s'imposava a tota Europa.

En Pòlvora és un drama social que anticipa conflictes i temes que trobarem més endavant a obres com Maria Rosa, La festa del blat o Terra Baixa, i es constitueix com una de les primeres obres que parlen del món obrer industrial, sense renunciar al seu gust pel drama i per la pintura de les passions humanes.

En Pòlvora pot ser vista també com un homenatge a tota una societat i una cultura que es va establir al voltant de la revolució industrial que, en particular a Catalunya, va ser decisiva per a la nostra història. Una obra intensa i apassionada, com totes les de Guimerà, que connecta directament amb la memòria de tot un poble.

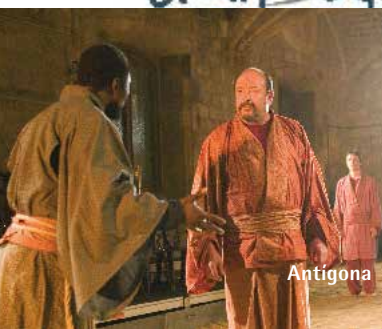
Repertiment: Jordi Banacolocho, Miquel Bonet, Manuel Dueso, Anna Güell, Mireia Lluell, Julio Manrique, Santi Ricart, Marc Rodríguez, Anna Sahun i Manuel Veiga.

Direcció: Sergi Belbel

Dia i hora: 23 de febrer, a les 10,30 de la nit

Més informació:

Regidoria de Cultura
C/ de Les Piques, 1 - Tel. 973 310 731
cultura@tarrega.cat
www.tarrega.cat

Antígona

Tempo

L'Odissea d'Homer

La felicitat

Miquel Bailac

El cel a l'Urgell

Octubre	Alba	Sortida Sol	Posta Sol	Crepuscle	Durada dia	Sortida Lluna	Posta Lluna
Dia 1	05:24	06:22	17:38	18:05	11h 46m	14:01	23:38
Dia 5	05:25	06:26	17:31	17:59	11h 35m	16:49	09:35
Dia 10	05:34	06:42	17:23	17:50	11h 23m	19:14	10:16
Dia 15	05:59	06:57	17:15	17:43	11h 07m	-	14:25
Dia 20	06:45	06:13	17:07	17:35	10h 54m	04:26	16:16
Dia 25	06:58	06:19	17:00	17:28	10h 41m	09:47	18:39
Dia 30	06:36	06:23	16:53	17:22	10h 28m	13:51	23:55

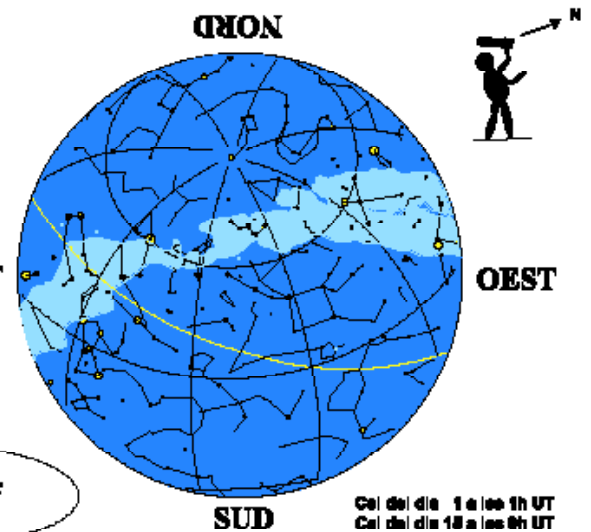
LLUNA

	Plena	dia 7 a les 03h 13m
	Mitjant	dia 14 a les 00h 26m
	Nova	dia 22 a les 05h 14m
	Cruixent	dia 29 a les 21h 25m

Sol a Escorpió el dia 23 a les 13h 27m

Primavera :	20 de març	a les 18h 26m
Estiu :	21 de juny	a les 12h 28m
Tardor :	23 de setembre	a les 4h 4m
Hivern :	22 de desembre	a les 0h 22m

EST

OCTUBRE

SUD

Cel del dia 1 a les 1h UT
Cel del dia 18 a les 0h UT

CANVI D'HORA

Últim diumenge de març	dia 26
Últim diumenge d'octubre	dia 29

L'ÚLTIM diumenge, dia 29, hi ha canvi d'hora. Quan el rellotge marqui les 3 h caldrà endarrerir-lo 1 hora i que marqui les 2

Mercuri - El podem veure tot el mes, al vespre, a prop de l'horitzó, cap a l'oest, a la constel·lació de Verge fins el dia 8 i a la de Balança la resta del mes.

Venus - Surt de matinada, cap a l'est; a la constel·lació del Lleó i cap a finals de mes a la de Verge. La posta la fa al vespre, amb el sol.

Mart - Els primers dies del mes el podem veure amb dificultat cap a l'oest a la constel·lació de Verge.

Júpiter - El podem veure la primera quinzena del mes, a la constel·lació de Balança, a la primera hora de la nit cap a l'oest.

Saturn - És matinator, surt a les 2h a primers de mes i a les 0h al final del mes. El podem veure cap a l'est.

Pluja d'estels

Del dia 6 al 10 d'octubre podem veure les Dracònides cap al nord-oest a mitja nit

Del dia 15 al 29 podem gaudir de les Oriònides. Cal mirar cap el est. El ritme de caigudes és d'unes 75 a l'hora a mitja nit

TOTS ELS TEMPS D'AQUEST FULL SÓN EN TEMPS UNIVERSAL (UT) . CAL AFEGER DUES HORES (o una, segons el canvi d'hora d'aquest mes) PER PASSAR A TEMPS OFICIAL

*La lluna d'octubre en cobreix set, i si plou, nou.
Si a l'octubre fa bon fred, mort el cuquet.*

Parc de Sant Eloi

Text: Guillem Culleré.
Fotografia: A. Marcos.

Joan Tous i Sanabra descriu en el seu llibre *Serra de Sant Eloi* publicat l'any 1988 amb motiu del 75è aniversari de la Fundació de l'Associació Amics de l'Arbre el va ser la serra de Sant Eloi abans d'esdevenir amb els anys, molts anys, amb l'entusiasme de molts targarins el parc i conjunt natural i arquitectònic que és avui. "Serra pelada, àrida i seca de les graveres sorrenques en que ens imaginem gairebé impossible la vida vegetal".

m memòria històrica

Per entendre com ha estat possible la transformació de la serra en el parc de Sant Eloi ens hem de remuntar molts anys enrere. Amb la construcció de l'ermita que presideix el parc al segle XIII es va iniciar un procés que ha tingut al seu servei la feina d'homes visionaris que van veure, en aquella serralada erma, quelcom més del que la natura els havia deixat. L'aigua però no ha estat sempre part de la vida al camp a les nostres comarques i les lluites polítiques per portar-la han estat constants i plenes d'entrebancs. Primerament l'aigua va arribar a Sant Eloi en forma de diposits, i no seria fins l'any 1893 que l'aigua del canal d'Urgell arribaria a la serralada, nou anys després que Tàrrrega fou proclamada ciutat.

Les llavors del parc les tenim en l'amor a la terra que poetes com Verdaguer van contribuir a reeixir a finals del segle XIX. Tot i que l'acte fundacional de l'Associació dels Amics de l'arbre, impulsora del canvi en la serra de Sant Eloi, no arribaria fins l'any 1913 molts son els factors que contribuïren a la seva creació. Part important e la gestació de l'associació va ser l'ordre religiós dels pares escolapis que van fer arrelar en els seus alumnes l'amor per la natura tot organitzant plantades d'arbres que de ben segur van marcar l'infantesa dels qui més tard esdevindrien veritables impulsors del parc.

El detonant del procés del creació del parc va ser segons ens explica Sanabra en el seu llibre, l'amor d'un pare, Anton Viciano, pels seus dos fills de salut migrada. Un metge va recomanar l'Anton un canvi d'aires per als seus fills, "aires més de muntanya i pins per respirar".

L'Anton, llavors treballava la merceria de Cal Tonet. A la rebotiga d'aquest establiment eren comunes les reunions de prohoms targarins. Magí Roca Sangrà (batlle) Felip

Burló (autor d'un llibre sobre la Rubinada de Santa Tecla), Francesc Clua (escriptor i naturalista de renom) Joan i Josep Viciano, Josep Salvador, Josep Maria Llobet (farmacèutic), Antoni Gomà (de cal Tonet) i el mateix Anton participaven en aquestes reunions on es feia alta política. Va ser Burló qui va recomanar Viciano (molt probablement amb certa ironia) que portes els seus fills a la serra de Sant Eloi. Viciano es va prendre aquesta recomanació molt seriosament i així ho va fer. Els fills amb el temps van millorar del tot la salut. Anton Viciano va endegar llavors el procés que culminaria amb la fundació de l'Associació dels Amics de l'Arbre l'any 1913.

L'any 1906 arriba a Tàrrrega Bonaventura Amigó mes tard conegut com a mestre Amigó, sempre a l'avançada dels moviments culturals que es produïen a la ciutat.

Segons Sanabra "si Viciano era l'ànima, Pere Roca el cervell insirador, Amigó havia de ser el nervi conductor de la nau que es projectava".

Tomas Pera i Roca, funcionari del districte forestal de Barcelona, Girona i Balears va ser l'instigador de la primera plantada col·lectiva l'any 1908. Diu la veu del poble que també hi va haver una plantada de cebes i cols cap per avall en so de burla. L'any 1910 es va inaugurar la font del Congrés Agrícola Catalano Balear, primera actuació important al parc. Anton Viciano era representant dels 30 membres de la Lliga Catalanista i membre de la comissió encarregada de preparar l'acollida del Congrés de la Federació Agrícola Catalano Balear, esdeveniment que marcaria els inicis de la transformació de la serralada de Sant Eloi. Josep Güell Guillaumet que formaria part de la primera Junta directiva de l'Associació es fa ressò de l'incipient interès de la societat targarina per la serralada.

"Tens de saber doncs que una de les guspieres que més for-

tament ha pres l'entusiasme a quasi tots els targarins és la conversió de la muntanya de Sant Eloi en deliciós parc... admirant la gruta-font que ha d'inaugurar-se en commemoració del vinent congrés dels agricultors catalans i balears". Tot i que un mal estiu va traïr els esforços de les plantades de l'any 1908 i següents, l'any 1913 va néixer l'entitat que marcaria el futur el parc: l'Associació dels Amics de l'Arbre. Es faria càrrec de la presidència el mestre Bonaventura Amigó i Pellicer.

Les plantades van continuar amb èpoques de més i menys entusiasme fins que va arribar la guerra. La capella va ser saquejada i desmantellada i la superfície arrugada de les graveres de Sant Eloi es va rebaixar amb la intenció de fer-hi un camp d'aviació. Tot això en acabar la guerra els defensors del parc van continuar perseguint amb insistència aquell somni targarí.

Una de les èpoques més esplendoroses del parc va arribar amb Tomàs Briansó i Solé que va presidir l'associació amb un entusiasme engrescador des de l'any 1950 al 1971. L'any 1952 ja estava llest el monument a Mestre Güell (entre altres coses membre fundador de l'associació).

Des de llavors el parc no ha parat de créixer amb la ciutat. Més tard, amb Josep Castellà es va iniciar una política que recuperava elements del patrimoni arquitectònic i rural i els anava incorporant al parc que amb el temps ha esdevingut un veritable museu agrícola a l'aire lliure.

Rodes de molí, una premsa d'oli, una escultura al·legòrica del músic targarí Ramon carnicer que formava part de la façana del Teatro Nacional de Madrid, la primera màquina de segar que es va fabricar a cal trepat, un molí de vent i un finestral gòtic de l'antiga església de la sagrada família de Tàrrega són alguns dels elements que trobem tot passejant pel parc.

m memòria històrica

Des dels seus quatre miradors hi podem admirar la plana de l'urgell, les magestuoses muntanyes del pirineu i una ciutat que ha fet realitat un somni, un somni que es nodreix del respecte a la natura.

Jaume Aligué és l'actual president de l'associació.

Durant la seva gestió s'han fet al parc nombroses actuacions: l'embelliment de la plaça de la mare de Déu de Montserrat, la millora de la Font de la Guitarra, construcció de la coberta de la premsa del molí d'oli entre altres i la millora del seu entorn. A més a més s'ha esboçat el que haurà de ser, en la vessant nord del parc, la futura plaça de Sant Jordi.

Una trentena de peces han estat donades al parc. Segons apunta Aligué "caldrà dedicar molts esforços en el futur". El nou Planejament urbanístic de la ciutat ja contempra l'ampliació del parc en el turó conegut com del castell del Mort. Pel que fa als membres fundadors de l'associació Aligué no se'n està de dir que "van ser visionaris, van veure que el futur passa per l'ecologisme. Van tenir una visió i la gosadia de fer pedagogia de l'amor per la natura".

L'any 2010 se celebrarà el centenari de la creació de la Font del Congrés agrícola Catalano Balear, inici de la transformació de la serra de Sant Eloi, símbol d'una ciutat que camvia dia rere dia gràcies a l'esforç i l'entusiasme de molts targarins.

L'Associació compta actualment amb 650 socis que aporta una petita quantitat anual fixa i una de voluntaria. L'objectiu de l'associació ara és recaptar nous socis. "La gent creu que des de l'administració es pot atendre tot i això no és així" diu Aligué. Les obres al parc es finançen a més del capital que aporten els socis, amb l'ajuda i les aportacions d'entitats privades i subvencions públiques així com altres iniciatives com la venda d'una rajola que representa cada any un racó diferent del parc.

L'any passat es va iniciar una campanya de divulgació i es va imprimir per primera vegada una guia del parc. L'any 1995 l'Associació va rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya en reconeixement a la seva tasca.

L'esperit pedagògic dels inicis de l'associació continua amb la col·laboració dels targarins i les escoles de la ciutat. Les plantades i l'entusiasme popular continuen i el creixement del parc està garantit. 🌀

tradició torronaire Agramunt

Fotografia: A. Marcos i arxiu
Texte: Guillem Culleré

El torró té els seus orígens en la tradició de la pastisseria àrab. Els "alfajors" dels àrabs omeies del segle VII, eren unes rosquilles d'ametlles, nous i també pinyons, pa torrat ratllat, espècies fines i mel, semblant als nostres torrons.

A la Baixa Edat Mitjana els torrons que amb el nom de "pinyolada" ja tenien el rang de dolçaina nadenca, es troben consignats en el "Llibre de Sent Sovi" del segle XVI, i en un ban de l'any 1418, que recull Joan Amades en el seu "Costumari", en el qual el consell del municipi de Granollers obligava als venedors ambulants de torrons a pagar els impostos corresponents. A Catalunya es conserva aquesta tradició especialment a Agramunt, on s'elaboren uns torrons de qualitat reconeguda. El torrò d'Agramunt s'elabora a base d'una acurada barreja d'avellanes o ametlles, sucre, mel i clara d'ou, presentat en tauletes rodones o rectangulars entrapanades de pa d'àngel de diverses mides i pesos.

En el llibre *Tratado completo y práctico de confitería y pastelería* editat al 1847, s'hi pot trobar la recepta del Turrón de Miel o de Agramunt.

"Turrón de miel o de Agramunt: Se pone en la hornilla el caldero con dos arrobas de miel blanca y de buen gusto a romero, luego con el espatulón se menea, y en empezando a hervir se aparta de la lumbre, se espuma perfectamente; después se vuelve el caldero al fuego y se sigue removiendo sin cesar hasta que tenga el punto de bola floja, en cuyo estado se blanquea con doce claras de huevo batidas a punto de nieve; y cuando haya adquirido el punto de caramelo fuerte se hace la mezcla, echándole una arroba de almendras tostadas, otra del mismo estilo de avellanas y dos onzas de granos de cilantros machacados. Cuando esté todo bien mezclado, se colocará sobre una mesa polvoreada de harina superior; después se toma a pedazos de media libra con los cuales se forma una colcha que se coloca entre dos obleas blancas y se priensan o se apretan con un grueso tapón de madera."

La tradició torronaire apareix documentada a Agramunt per primer cop l'any 1741 en d'unes cartes de famílies nobles de la vila en les que hi trobem una relació de tots els oficis que en aquell moment hi havia a Agramunt. L'ofici de Torronaire és en aquests documents el que ocupa major nombre d'artesans, llavors hi havia a la vila set artesans del torrò. Aquest fet demostra que la tradició ja estava llavors molt arrelada a la

vila. Sovint aquest no era un ofici amb dedicació plena i era un complement a l'activitat agrícola o d'altres oficis relacionats amb la gastronomia. El ja anomenat Torrò d'Agramunt va obtenir un gran reconeixement i prestigi gràcies a la presència de torronaires de la vila a aplecs, fires i mercats amb una especial presència d'aquests artesans agramuntins a les parades que s'obrien per Nadal a Barcelona. La Guerra civil va provocar que molts d'aquells artesans deixessin l'ofici. Tot i això alguns van continuar i els negocis que van empènyer han continuat fins avui. La vila d'Agramunt compta actualment amb quatre importants empreses torronaires. Torróns Roig; Torróns Artesans Fèlix, Torróns Lluch i Torróns Vicenç.

L'any 1988 Foment Pro-Mercat d'Agramunt i l'Ajuntament de la vila van decidir crear el Gran Mercat del Torrò amb la finalitat de promocionar arreu aquest producte tradicional tan arrelat a la ciutat.

Durant els primers anys, fins el 1993, d'aquesta festa artesana i mercadera, se'n deia Fira del Torrò, però aquell any s'hi va afegir una nova secció, la de la xocolata a la pedra, i d'aquí ve el nom actual; no debades, la vila urgellenca té també una tradició xocolatera molt arrelada.

D'aleshores ençà la fira ha experimentat un creixement constant fet que va propiciar que l'esdeveniment es traslladés al pavelló poliesportiu i posteriorment al nou pavelló firal. L'afluència de visitants no ha parat de créixer. Val a dir que el certamen aplega cada any al voltant de les 50.000 persones. Sens dubte un dels grans atractius de la fira és la carpa de la cuita, on mestres artesans elaboren la tauleta de torrò que oferixen als nombrosos visitants.

Tot i que les eines i els mitjans utilitzats s'han adaptat als nostres temps el procés d'elaboració del torrò d'Agramunt continua essent artesà.

En el decurs d'un sopar que es va celebrar a la XII edició de la Fira del Torrò i la xocolata a la Pedra nou professionals del sector van rebre el carnet d'artesà torronaire diferenciat de la categoria de pastisser per la seva atividat dedicada en exclusiva a l'elaboració d'aquest producte que va obtenir l'any 2001 la Indicació Geogràfica Protegida Torrò d'Agramunt. ☺

Rosa Maria Mora

Presidenta del Consell Comarcal de l'Urgell

Rosa M. Mora

va néixer l'any 1952 a Anglesola. Mai ha deixat el seu poble natal. Va entrar a la política municipal l'any 1987 i desde llavors ha ocupat els càrrecs de regidora i tinent d'alcalde. Actualment és alcaldessa del poble que tant s'estima i presidenta del Consell Comarcal de l'Urgell des de l'any 2000.

Text i Fotografia: Guillem Culleré

"El Consell ha permès als pobles petits gaudir d'uns serveis que abans no eren al seu abast"

Com funciona el Consell Comarcal de l'Urgell?

Al consell hi ha 19 consellers entre alcaldes i regidors que representen els diferents grups polítics en proporció a la representativitat dels partits als ajuntaments. Un ple cada dos mesos on es tracten totes les problemàtiques que afecten el territori a nivell comarcal.

Quines competències té?

El Consell té competències en ensenyament (transport i menjadors escolars), servei de Català, competències en serveis socials, ens fem càrrec de la recollida d'escombreries i selectiva dels pobles de l'Urgell a través de l'empresa Urgellnet, oferim serveis tècnics als ajuntaments de les poblacions petites de la comarca, servei de joventut, el consell consultiu de la gent gran, servei al consumidor, serveis d'informàtica als ajuntaments de la comarca, serveis sanitaris, servei a l'immigrant, competències en l'arranjament de camins rurals, serveis de mediacions...

Que et va espenyar a entrar al món de la política?

L'any 1987 formava part de l'associació de pares d'alumnes. Des de l'ajuntament hem varen demanar que entres a formar part del consistori. Vaig acceptar i vaig entrar com a regidora de Cultura i Serveis Socials per CiU. La següent legislatura vaig ocupar el càrrec de tinent d'alcalde. He estat 16 anys de regidora. Quan el senyor Francesc Vidal va decidir retirar-se vaig optar a l'alcaldia per Convergència i Unió i vaig guanyar les eleccions. Pel que fa al consell Comarcal vaig entrar l'any 1999 mentre era regidora a l'ajuntament d'Anglesola. Després d'un any com a regidora el que llavors era president Pere Grau va se cap de llista al Congrés de Diputats a Madrid i va haver de renunciar al seu càrrec per incompatibilitat. Em varen proposar com a presidenta. Tot i que no tenia experiència vaig rebre el suport de tot el consell fet que agraeixo sincerament. Amb orgull puc dir que al consell es respira un ambient molt positiu. Moltes vegades arribes al consell amb una visió de les coses i el diàleg fa que et replantegis la teva postura.

No creus que la lluita entre partits ha fet molt de mal a la visió que té el ciutadà de la classe política?

Sens dubte, la imatge dels polítics està molt deteriorada. Nosaltres ens hem de posar als ciutadans que ens han dipositat la seva confiança i hem de posar els interessos del territori per davant dels interessos de partit.

Quin creus que ha estat el paper del Consells Comarcals des del seu naixement fins ara?

El Consell han jugat un paper decisiu en el reequilibri territorial i ha estat una eina importantíssima per al desenvolupament dels pobles petits perquè són els que menys recursos tenen. Hi ha molts serveis que no estan al seu abast i que el Consell els pot oferir. Com es pot plantejar un poble petit engregar la recollida selectiva, tenir un secretari o uns serveis tècnics o d'assessoria jurídica? El consell els ofereix aquests i d'altres serveis que si que es poden permetre si els comparteixen amb d'altres pobles de la comarca. Demostrem cada dia que el Consell ha permès als pobles petits gaudir d'uns serveis que abans no eren al seu abast.

Quines són les mancances del Consell segons els teus criteris?

Des del Consell tenim moltíssimes idees per a millorar la qualitat de vida dels nostres pobles. Tot i això ens falten recursos propis. Tot el finançament que rebem és per a projectes que han estat redactats i aprovats.

Com veus el futur dels Consells Comarcals amb l'entrada en vigor de les vegueries?

No crec que això afecti per a res al funcionament dels Consells Comarcals. I la raó no és altra que la necessitat de fer una política de proximitat que és la única manera de donar resposta a les necessitats dels municipis. Des de les futures vegueries aquesta política de proximitat no serà possible. La continuïtat dels Consells Comarcals és vital per al desenvolupament del pobles petits.

Pot fer el consell propostes concretes al Parlament de Catalunya?

Es clar. El Consell Comarcal actua com a transmissor de les inquietuds del territori. La nostra tasca és la de fer arribar aquestes inquietuds al Parlament de Catalunya.

Tú has encapçalat les protestes contra les zones de protecció de les aus (ZEPAS) perquè?

El consell s'ha de fer ressò de les reclamacions i les preocupacions dels ciutadans de la comarca. En aquesta qüestió hem estat menystinguts. No podem donar la nostra conformitat a Xarxa Natura 2000 sense conèixer què es podrà fer a les terres afectades i quines compensacions econòmiques hi haurà. Hem estat generacions esperant els nous regadius que ha de portar el Canal Segarra Garrigues i ara en canvi tot i tenir-lo tant a prop ens l'haurem de mirar de lluny. La gent ha de viure. Ja queden pocs pagesos i ells són els qui tenen cura de les terres. Si deixen l'activitat al camp qui gestinarà el territori? Si els bombers ja tenen prou feina ara imaginat si no queden pagesos... Si no es poden guanyar la vida plegaran. A més a més els plans es fan a Barcelona i no s'ha tingut en compte a la gent del territori.

Quin és el paper de la dona el llocs de responsabilitat a la comarca?

Tenim sort de ser en una comarca on hi ha força dones en càrrecs de responsabilitat. Tenim la presidenta de la cambra de Comerç, a cap del mossos, quatre alcaldesses... tenir un 20 % de dones als ajuntaments és una fita important. Tot i això més que parlar d'homes o dones hem de parlar de persones. Si realment hi hagués igualtat ja no ens hauriem de plantejar aquesta pregunta. Les dones són tan vàlides com els homes ni més ni menys. Encara queda molt camí per recórrer. Quan sento a un home que diu que ajuda la seva dona en les tasques de la casa penso que això no és pas una ajuda sino que es tracta de compartir la feina.

D'altra banda a la comarca les dones estem molt ben organitzades. Tenim 17 associacions reconegudes amb els seus estatuts. Totes formen part del consell de dones al Consell Comarcal. Ens reunim aproximadament cada dos mesos per valorar quina és la situació en diferents àmbits. La resposta d'aquest col·lectiu ha estat molt bona. Organitzem xerrades, col·loquis i d'altres activitats. Les propostes no venen del Consell sinó de les pròpies associacions.

Quines són les reivindicacions del territori pel que fa a les infraestructures?

Tot el tema de infraestructures s'ha centralitzat a Barcelona i les comarques s'han deixat de banda. La situació estratègica de la nostra comarca demanda millores en les comunicacions. La línia de tren Lleida Manresa és tercermundista. Fa temps que reivindicuem la creació d'una autovia que uneixi el litoral de Tarragona amb Andorra a través de la comarca. Tenim unes vies de comunicació importantíssimes i s'han de posar al nivell que els correspon.

Quin paper creus que juga el turisme a les nostres comarques?

Des del Consell Comarcal ha estat una de les apostes més importants. Aquest és un recurs que fins ara no hem valorat prou. La gent està ja tipa de platja i del turisme de masses. La gent valora cada vegada més la tranquil·litat del nostres pobles. Tot i això encara queda molt camí per recórrer. Ara fa poc vàrem encarregar un estudi que evidència les mancances del sector i la necessitat que tots els sectors implicats treballin plegats per potenciar el patrimoni cultural, històric i natural de la comarca. Al consell formem part de la marca turística de la Ruta del Cister que està present a les fires més importants d'arreu de l'Estat i fins i tot a l'estranger. Jo penso que som una zona privilegiada. Hi ha molta varietat de cultius i paisatges.

És veritat que la gent jove que abans marxava a les grans ciutats torna als pobles?

Això és un fet. Han descobert que el poble ofereix moltes coses que no pot oferir una gran ciutat. D'altra banda els equipaments i els serveis als petits municipis han millorat molt. Hi ha guarderies, camps d'esports... Tot i això els nostres pobles han de créixer d'una manera sostenible. Està molt bé que vingui molta gent a viure però això vol dir que s'hauran d'oferir serveis i tot això s'ha de fer a poc a poc sense que els nostres pobles perdin la seva identitat rural tan característica. ☺

El bosc de Poblet i l'Espluga de Francolí (La Conca de Barberà)

Text i fotografia: Antoni Palou.

Ens trobem uns quaranta al Pati, era l'última excursió de l'any; es cert que coincidí amb el referèndum de l'Estatut, si bé més cert fou que la sortida no privà als que volgueren, d'exercir el seu legítim dret a vot; ocurrències apart, de nou tornem a la veïna comarca de la Conca de Barberà, i així ens desplaçarem fins a l'Espluga de Francolí, endinsant-nos dins el Paratge Natural d'interès Nacional (PEIN) de Poblet o també anomenat de les muntanyes de Prades, fins arribar per una pista asfaltada a la casa Forestal de Castellfollit, la porta d'entrada a l'espai natural, que era una antiga granja del monestir de Poblet, situada en una vall granítica, boscosa i humida, on hi deixarem els cotxes; en unes taules i bancs de pedra esmorzàrem; abans d'iniciar el recorregut, llegirem en veu alta les normes del Parc, i ja plenament conscienciats de la bellesa de l'entorn, iniciàrem el camí; així després de travessar un torrent seguim una pista de terra de lleugera pujada, durant tot aquest tram les vistes panoràmiques són magnífiques, ja que es pot contemplar el contrast entre les zones boscoses i les planes, així com l'espectacularitat dels barrancs i les arrels dels pins que hi subsistien; el/s que més lluny van arribar, van coronar el cim del pic de l'Àliga; els 1020 m d'aquest punt marquen la part més alta del recorregut, gaudint d'una vista de la Conca de Barberà sensacional amb el rerefons del paisatge del bosc de Poblet; desfèrem el camí fet, i tornarem a la casa forestal, i d'allí cap a l'Espluga de Francolí; anàrem a la cova de la Font Major; es una impressionant cova amb un riu subterrani, una de les set coves més llargues i una de les poques que s'estén, en gran part, pel subsòl del casc urbà; es trova dividida en dues cavitats, la primera més minsa, i la segona molt més llarga, ambdues, habilitades com museu dedicades al Paleolític i Neolític, respectivament; la segona cavitat finalitza en un riu subterrani que en sortir a l'exterior rep

el nom de Francolí. Ja refrescats, ens fem la foto de família i dinàrem al restaurant "de les disset fonts"; després d'una llarga sobretaula, amenitzada per algun cant i molta gatzara, despedirem la temporada, fins la propera; quasi eren les 5 de la tarda quan tornem a Tàrrega.

El bosc de Poblet corona aquest final de temporada en la que hem gaudit de moltes i variades descobertes a les veïnes comarques de la Segarra, Conca de Barberà i la Noguera principalment, hem intentat ampliar el coneixement del nostre variat i ric entorn sense renunciar als trets culturals i naturals de cada un d'ells, us desitgem un molt bon estiu a tots. 🌀

Les cabanes de pedra seca del Pla de Santa Maria i el Monestir de Santes Creus

(La Conca de Barberà)

Text i fotografia: Antoni Palou.

Des de l'estació d'autobusos, quasi uns 58, sortirem en direcció al Pla de Santa Maria, a la comarca tarragonina de l'Alt Camp; el nostre objectiu era doble, cultura històrica i cultura gastronòmica; allí a les 10:00, al punt d'arribada ja ens esperaven els guies del Pla, on visitarem l'església romànica de Sant Ramon, bastida el segle XIII, amb una sòbria portalada i un magnífic rosetó; el temple t'invitava a entrar i el primer que ens sobtà fou l'il·luminat interior, impropï d'una església romànica, tot té la seva explicació: l'història, més aviat la llegenda, explica que el bisbe de Tarragona, en una de les escasses visites pastorals a la vila, no va tenir un altre acudit que suggerir que es bastís una nova església al centre de la vila, iniciant-se aleshores una disputa entre els vilatans, partidaris uns d'aprofitar-ne els materials de l'antiga, i d'altres, de construir-ne una de nova; així ho van començar a fer, desmuntant el cimbori original i trossos de l'absis; sembla ser que després va imperar el seny, abandonant afortunadament a finals de s. XVIII l'extrafolària idea, substituint les parts malmeses per una nova construcció, fet que explica l'estranya lluminositat del seu interior; després d'esmorzar, anàrem al circuit de les cabanes de pedra seca, situat a uns 8 kms; lloable iniciativa del seu Ajuntament, que l'any 2002 va catalogar les cabanes, disposant-ne un petit circuit, que en un curt recorregut d'1'5 km n'aplega de molt variades; així fins a un total de 7 cabanes, integrades en l'anomenada "Ruta de la Capona", demostren aquest extraordinari intent d'humanitzar el camp; servien d'aixopluc al pagès en les dures jornades que anaven de sol a sol; construïdes únicament amb pedra; de les que vam veure, en destaco la "barraca de la Capona", de tres cossos constructius;

la "barraca de l'Augè" amb un espectacular portal i figuera centenària, amagada dins un camp ple d'ametllers florits, -paisatge idíl·lic que invitava a l'enamorament-, i el "Cossiol de la Soleta", amb quatre arcades interiors que arranquen d'una columna central, destinada a l'aprofitament de l'aigua de pluja; eren quasi les 2 de la tarda, i ens disposàvem a gaudir de la vessant gastronòmica del menú cultural avui disposat, ens esperaven a Casa Felix de Valls; en una sala per nosaltres sols, gaudirem d'una molt bona calçotada, amb tots els estris (pitet-teula-tovallons de paper), degustats els calçots i regats amb bon vi -segons els entesos-, arribarem als segons plats i postres, molt animats per la constant gatzara de les taules del fons, signe evident i feaent que l'àpat ha estat de l'agrada de tots; finalment, arribem a Santes Creus, abadia cistercenca dels s. XII i XIII que visitem íntegrament; no es aquí el lloc on plasmar la bellesa i història que guarden les seves estances, però si vull destacar-ne dos en especial, la Plaça de Sant Bernat, plaça de planta rectangular amb una preciosa font central presidida per l'imatge del Sant, és l'avant-sala on es pot contemplar la majestuositat de tot el complex

cistercenc; el segon element són els dos claustres, el singular claustre gòtic, auster (per no distreure els monjos) i que substituï l'anterior romànic del que només en resta el temple del lavatori, i el claustre posterior, molt més sobri, de forma rectangular i que segons la veu popular havia estat transportat a aquest indret, i reconstruït durant el segle XVII, procedent de l'extingit monestir de Bonrepòs de Montsant; érem els últims, i els guies amablement ens invitaren a sortir, a les sis de la tarda, pujarem finalment a l'autocar i tornarem a la nostra estimada ciutat. Una jornada magnífica, no sols marcada per l'esplèndid sol i temperatura primaveral, sinó per un conjunt d'escenaris arquitectònics preferents, els dos antics, capdavanter en els seus ordres i totalment oposats, que ens van lliurar un contrast i sensacions agradables, condimentats amb un bon "repàs", com dirien els francesos. ☺

Vergós Guerrejat (Segarra)

Text i fotografia: A. Palou

Sortirem en direcció a Les Oluges, a la veïna i estimada comarca de la Segarra; érem uns 40, i el dia primaveral prometia molt; arribàrem a Vergós Guerrejat, poble integrat en el municipi d'Estaràs, i allí ens esperava En Joan Botet, el seu Alcalde, que ens guiaria bona part de la sortida; visitàrem l'església de Santa Magdalena, i tot seguit, baixant pels carrers costeruts, iniciàrem la caminada per un camí que sortia dels horts, paral·lel a la riera de Vergós; molt aviat arribàrem a la mina d'aigua, que segons ens expliquen, té un 3 kms d'extensió i brolla tot l'any, i que temps abans, havia abastit la vila de Cervera; continuem el camí, travessant camps d'ordi i d'ametllers florits, fins arribar al poble de Montpalau, després d'una forta pujada que ens posà a prova (de tant en tant en convé alguna...); és un petit poble agregat de Ribera d'Ondara, on es diferencia clarament la part medieval de la part moderna, esmorzàrem a la remodelada plaça de l'església parroquial de Sant Jaume i després continuàrem la ruta enfilant de nou el camí, amb una nova pujada; el contrast verd dels camps, i el blanc dels ametllers florits i de les ravenisses era impressionant; després de travessar dues vegades la via fèrria Lleida-Manresa, arribem a l'antic hostal "Mas Suau"; parada obligatòria de diligències del camí ral, testimoni d'un passat esplendorós, avui lamentablement abandonat i deixat, però ens apunta que fou una important casa de posta, alhora que era un centre de magatzem de vi en els seus impressionants cubs, quan la vinya era el principal conreu d'aquesta terra; continuem avall, i al fons ja divisem Montfalcó Murallat; a la vora de Mas Riera, cruïlla amb la carretera de Les Oluges a Sant Guim; allí ens espera de nou l'alcalde Sr. Botet, travessem el prat del Mas, agafem un camí, vorejant de nou la riera de Vergós, i de cop, ens sobta agradablement un magnífic roure centenari, testimoni impassible del pas del temps; seguim el fresc camí i després de travessar un petit bosquet, arribem de nou al punt d'inici, a Vergós Guerrejat, on pugem als cotxes

i ens desplaçem al poble de Montfalcó Murallat, nucli que depèn del municipi de les Oluges. Coronada dalt d'un cim, aquesta vila closa -en plena restauració-, ens empeny a entrar-hi per un sol portal, que ens du a una placeta, al voltant de la qual, s'hi disposen totes les cases; a la placeta, en destaco les restes de la cisterna comunitària que recollia l'aigua de pluja de totes les teulades de la vila, i després, en els carrers circulars, un antic forn comunal. Seguidament, ens desplaçarem fins a Sant Guim de Freixenet, a dinar a Ca la Maria; a les 5, tornem de nou a la nostra estimada ciutat de Tàrraga. Ha estat una sortida diferent, fresca i primaveral per la més variada terra de contrastos del nostre entorn, la Segarra sempre ens atraurà, ara, a finals de març és impressionant, sense oblidar-ne llur aspecte a la tardor; avui ha estat la ruta de les Dues Valls, però queden encara moltes rutes per continuar-la descobrint... 🌿

la cui- na

Preparem una nova acció de cuina tradicional que tindrà lloc el proper dia 5 de novembre, i en serà protagonista el plat "Peus de porc", conegut també a la nostra comarques per "Peus de ministre", serà cuinat seguint diferents receptes. Al mateix dia hi haurà altres alternatives culinàries.

(Informació i inscripcions: Isabel Ormeño, telèfon 973 311 320)

Peus de porc gratinats

Recepta de M.ª Rosa Caselles Saló

Ingredients (per a 4 persones)

4 peus de porc
1 ceba
1 cabeça d'all
1 branca de canyella
1 tomàquet
½ got de vi blanc
un polset de julivert
oli
pa rallat
1 got d'aigua
sal
pebre

PREPARACIÓ

Posar els peus amb una olla normal o olla de pressió, amb l'oli, la ceba, la cabaça d'all, la branca de canyella, el tomàquet, el polset de julivert, la sal i el pebre, juntament amb el got d'aigua.

Deixar-ho bulli fins que els peus siguin ben tendres, afegir aigua si veiem que queda sense brou, per lo tant no deixar-ho que quedi sec, a meitat de la cocció afegir-hi mig got de vi blanc, una vegada tinguem el punt de cuit, traspassem els peus a una cassola o una safata de forn, regats amb el brou de la cocció passat per un colador xinès, per sobre posarem un pols de pa ratllat i formatge, tot seguit posar-ho al forn i gratinar-lo. Amb aquesta recepta es pot afegir, o patates prèviament cuites, bolets o mongetes.

Temps de preparació 1 hora amb cassola normal i 20 minuts amb la de pressió. 🍷

agenda

octubre 06

Octubre

Diumenge Dia 1
Mercat mensual de segells, monedes i pins. Durant tot el matí, al vestíbul del Teatre Ateneu

Divendres Dia 6
Correllengua 2006: Xerrada sobre les festes populars a Catalunya a càrrec de Teresa Vinyoles i presentació del DVD de la Cercavila Nocturna a la Tàrrrega Medieval, que es va celebrar a Tàrrrega durant la darrera Festa Major de Maig. També es lliurarà el Premi Silló, al mèrit cultural. A les 9 del vespre, al Mercat Municipal

Divendres Dia 6
Cine Club La Lloca: "Grizzly man" de Werner Herzog. Documental que explora la vida i mort del naturalista Timothy Readwell, expert en ossos. A 2/4 d'11 de la nit, a Cinemes Majèstic

Dissabte Dia 7
Setmana de l'Energia '06. Repartiment de carnets de comptabilitat domèstica. De 5 de la tarda a 8 del vespre, a la cruïlla del c/ del Carme

Dissabte Dia 7
Correllengua a Tàrrrega 2006: Cercavila per la Llengua. A càrrec de La Fal·lera Gegantera, Esbart Albada, BAT-Batuka i Grallers l'Esgüell. A les 5 de la tarda des dels jardins de l'Ateneu. Espectacle musical infantil i xocolatada desfeta. A càrrec de la Cia. Diantres i Agrupament Escolta Roger de Llúria - Mestre Güell.

A les 6 de la tarda a la plaça Major. Concert-Homenatge a Ovidi Montllor. A càrrec de Núria Miret i D. Pradas i Estel Roig. Recepció amb begudes típiques del país. A les 11 de la nit al Teatre Ateneu.

Dissabte Dia 7
Jornada "Codi Tècnic, nova eina de treball en el sector de l'edificació". A càrrec de Miquel Mateus i Carles Labernia, arquitectes tècnics. A les 9 del matí, a la sala polivalent de l'Escola de Sobreestants de Tàrrrega. Aforament limitat. Cal inscriure's prèviament al tel. 973 50 00 02

Dissabte Dia 7
22è. Aplec dels Molars en honor a la Verge del Remei. Missa cantada per la Capella de Música. A les 9 del matí, a la capella dels Molars (carretera de Sant Martí)

Diumenge Dia 8
22è. Aplec dels Molars en honor a la Verge del Remei. Missa cantada per la Capella de Música. A les 9 del matí, a la capella dels Molars (carretera de Sant Martí)

Diumenge Dia 8
Berenar de Mans Unides. Animació a càrrec de Gimnàs Gyas i un grup del Senegal. A 2/4 de 7 de la tarda, al Mercat Municipal

Dimarts Dia 10
Cicle "Les diferents cares de la immigració". Conferència: "Fills i filles de famílies immigrades". A càrrec de Marta Cases, historiadora i antropòloga. A 2/4 de 9 del vespre, a la Sala d'Actes de la Casa de Cultura (carrer de Les Piques, 1)

Divendres Dia 13
El Documental del Mes "The Hermitage Dwellers" de Aliona Van der Host. Documental que fa una visita inusual al famós museu de l'Hermitage de Sant Petersburg. A les 9 del vespre, al Gat del Rosal

Dissabte Dia 14
Cicle "Les diferents cares de la immigració". Taller "La cuina del món: Marroc", a càrrec de Fatima Zohra El

Makkaoui. A les 10 del matí, al Gat del Rosal (Avda. Onze de Setembre, s/n)

Diumenge Dia 15
Sessió de ball inaugural de la temporada amb l'Orquestra Venus. A les 7 de la tarda, a La Granja

Dijous Dia 19
Cicle "Les diferents cares de la immigració". Conferència: "Deute i immigració". A càrrec de Mònica Vargas, membre de l'Observatori del Deute en la Globalització. A 2/4 de 9 del vespre, a la Biblioteca Central Comarcal (plaça de Sant Antoni)

Divendres Dia 20
Conferència: La donació d'òrgans i transplants. A les 8 del vespre, a la Sala d'Actes

Divendres Dia 20
Cicle "Les diferents cares de la immigració". Cine Club La Lloca: "Camino a Guantánamo" de Michael Winterbottom. Reconstrucció en clau de documental d'alguns dels abusos que es cometien en aquest centre de reclusió nord-americà. A 2/4 d'11 de la nit, a Cinemes Majèstic

Dissabte Dia 21
Cicle "Les diferents cares de la immigració"

Taller "La cuina del món: Uruguai", a càrrec d'Elsa Esther Fleitas Márquez

A les 10 del matí, al Gat del Rosal (Avda. Onze de Setembre, s/n)

Dissabte Dia 21
Mercat de les Antiguitats i les Arts. Tota la tarda, al carrer del Carme

Dissabte Dia 21
Temporada de Teatre 2006/2007: "Antígona" de Sòfocles, sota la direcció d'Oriol Broggi. A càrrec de la Companyia La Perla 29 (Clara Segura, Pep Cruz, Pau Miró, Babou Cham, Màrcia Cisteró, Enric Serra i Xavier Serrano). A 2/4 d'11 de la nit, al Teatre Ateneu

Diumenge Dia 22
Teatre infantil: "Músics de Bremen". A càrrec de la Cia. Xip Xap. A les 6 de la tarda, al Teatre Ateneu

Diumenge Dia 22
Sessió de ball amb el conjunt Montse Et Joe. A les 7 de la tarda, a La Granja (carrer de La Granja, s/n)

Dijous Dia 26
Cicle "Les diferents cares de la immigració". Conferència: "La síndrome d'Ulisses". A càrrec de Joseba Achotegui, psiquiatra i director del Servei d'Atenció

Psicoptològica per a Immigrants i Refugiats de l'Hospital Sant Pere Claver de Barcelona. A 2/4 de 9 del vespre, a la Biblioteca Central Comarcal (plaça de Sant Antoni)

Divendres Dia 27
Concert de Jazz. A càrrec de Ignasi Terraza Trio. A les 11 de la nit, al Mercat Municipal

Dissabte Dia 28
Cicle "Les diferents cares de la immigració". Taller "La cuina del món: Colòmbia", a càrrec d'Alexandra Mina. A les 10 del matí, al Gat del Rosal (Avda. Onze de Setembre, s/n)

Dissabte Dia 28
Cicle "Les diferents cares de la immigració". Mundialet Intercultural. A les 4 de la tarda, al CEIP Jacint Verdaguer (Carrer de Ramon y Cajal, 8)

Diumenge Dia 29
Sessió de ball amb el conjunt Acuario. A les 7 de la tarda, a La Granja (carrer de La Granja, s/n)

Dimarts Dia 31
Kastanyada 2006: concert. A les 12 de la nit, al Mercat Municipal (plaça de les Nacions sense Estat, s/n)

Exposicions

Pintures de Marta Ballester
Fins al 8 d'octubre. Sala Marsà de la Casa de Cultura (carrer de Les Piques, 1). Horari: els feiners, de 19 a 21 h.; els festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

Goya. Gravats: capritxos i desastres
50 anys del Museu de Tàrrrega i 25 anys del Museu Comarcal de l'Urgell. Del 5 al 29 d'octubre. Museu Comarcal de

l'Urgell (carrer Major, 11). Horari: els feiners, de 19 a 21 h.; els festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

Exposició de pintures de Josep Giribet: el color de les coses. 50 anys del Museu de Tàrrrega i 25 anys del Museu Comarcal de l'Urgell. Del 6 al 22 d'octubre. Museu Comarcal de l'Urgell (carrer Major, 11). Horari: els feiners, de 19 a 21 h.; els festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

Cicle "Les diferents cares de la immigració"

"Èxit". Fotos de Tomàs Abella
Instantànies sobre les causes que generen els fluxos migratoris, analitzant com la pobresa extrema i la guerra empenyen milers de persones a abandonar la seva terra. Del 10 al 28 d'octubre. Sala Marsà de la Casa de Cultura (carrer de Les Piques, 1). Horari: els feiners, de 19 a 21 h.; els festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

Cicle "Les diferents cares de la immigració"
"Somnis i esperança". Fotos de Tomàs Abella

imatges que donen testimoni dels diversos programes que ja estan en marxa per a possibilitar la integració dels joves immigrants en àmbits socials, laborals i educatius. Del 10 al 28 d'octubre

Biblioteca Central Comarcal (plaça de Sant Antoni, 3). Horari: dilluns i dijous: de 9 a 15 h.; dimarts, dimecres i divendres: de 15 a 20:30 h.; dissabtes: de 10 a 14 h.

Manualitats i treballs de l'Associació de Dones Arrel de Tàrrrega
Del 25 d'octubre a l'1

de novembre. Museu Comarcal de l'Urgell (carrer Major, 11). Horari: els feiners, de 19 a 21 h.; els festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

Mostres permanents del Museu Comarcal de l'Urgell (carrer Major, 11). Antoni Alsina Amils: Un artista entre dos segles (1863 - 1948)

Sales Nobles de Cal Perelló
Sales d'Arqueologia. Horaris: dissabtes, de 12 a 14 h. i de 18 a 21 h.; diumenges, de 12 a 14 h.

llibres

Montse Domènech
Pares i adolescents, quants dubtes!
 Inclou capítol del Dr. Estivill
 201 p. - Mides: 16 x 23,5 - ROSA DELS VENTS -
 Col·lecció: "Bons hàbits", 3

Hi ha una fórmula màgica per aconseguir que els nostres fills es converteixin en adolescents exemplars? Com podem inculcar-los uns valors sòlids? On hem de posar els límits? Què podem fer en una situació d'emergència?

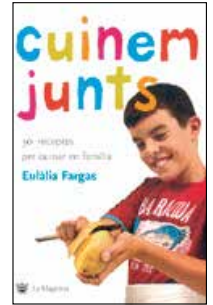
En aquest manual trobarem respostes a aquestes preguntes i a moltes altres que sorgeixen, inevitablement, en les relacions entre pares i fills adolescents.

La psicòloga Montse Domènech i el doctor Eduard Estivill ens proposen solucions pràctiques que tenen l'afecte, el coneixement mutu i el sentit comú com a punts de partida. Ens endinsem en el món dels adolescents, la relació amb la família, els amics, la societat en la qual viuen, i ens apropem a aquest moment de canvi a fi que el puguem entendre millor.

FONT: www.llibres.cat

Eulàlia Fargas
Cuinem junts
 30 receptes per cuinar en família
 91 p. - Ed. La Magrana

Cuinar és un joc divertit i fàcil que us permetrà... Preparar 30 receptes sanes i equilibrades, explicades pas a pas per als més petits, descobrir una gran varietat de productes de mercat, menjar plats sorprenents i imaginatius amb cereals, fruites, verdures, carns i peixos, gaudir d'una bona estona amb els menuts a la cuina i a taula

"Com us imagineu que l'home va començar a menjar els aliments cuinats i calents? Jo suposo que deuria ser arran d'una tempesta amb molts trons i llams. En deuria caure algun sobre un pobre animal i, en cremar-se, deurien sentir l'olor de carn rostida, aquesta que t'obre la gana, i van decidir tastar-ho."

FONT: www.llibres.cat

Sortides i activitats del Centre Cultural de Tàrrrega

OCTUBRE
DIA 1 - Sortides a l'entorn: CALAF I PRATS DE REI.

DIA 5 - Les Tertúlies dels dijous EL BOOM INMOBILIARI: PROGRÉS, O ESPECULACIÓ.

DIA 29 - Sortides a l'entorn: VILANOVA DE LA SAL I SANT LLORENS DE MONTGAI

NOVEMBRE
DIA 2 - Les Tertúlies dels dijous: L'ESGLÉSIA AVUI.

DIA 5 - La Nostra Cuina: Peus de porc.

DIA 18 - GALA DE PREMIS CULTURÀLIA. Restaurant: La Granja

DIA 26 - Sortides a l'entorn: MONTBLANQUET I SANTUARI DEL TALLAT

DESEMBRE
DIA 3 - Desplaçament cultural a Barcelona. Mati: Visita ciutat, POBLE ESPANYOL Dinar: Restaurant a VALLIRANA Tarda: Musical al TEATRE VICTORIA. Obra: GREASE Inscripcions: Cistelleria Grau. C/ Santa Anna 13.

Els socis tindran preferència del 27 de Setembre fins el 7 d'Octubre

DIA 17 - Sortides a l'entorn: LA DONZELLA, TUDELA I SERO

Recordem!
El primer diumenge de mes: Al vestíbul de l'Ateneu: Mercat de segells, monedes i pins.

El tercer dissabte de mes: Mercat de les Antiguitats i les Arts.

www.comarquesdeponent.com

diari digital

informació dia a dia

- >Noguera
- >Pallars Jussà
- >Pallars Sobirà
- >Pla d'Urgell
- >Segarra
- >Urgell

Comarques DE PONENT

subs-
criu-
t'hi

culturàlia

culturalia@centredisseny.com 973314698

venda de plantes,

flors i accessoris de jardineria

Imatge: De la florera / Enllaç: Florera / Imatge: Florera

centre de jardineria

t'esperem!